

**STICHTING
RECLAME CODE**

Stichting Varkens in Nood
t.a.v. mevrouw F. Schouten
Stadhouderskade 60
1072 AC AMSTERDAM

Dossier 2018/00323

Amsterdam, 11 juni 2018

Geachte mevrouw Schouten,

Hierbij zend ik u een afschrift van de beslissing van de Reclame Code Commissie d.d. heden in bovengemeld dossier.

Hoogachtend,
namens de Reclame Code Commissie

Mr. S.L. Brons
Secretaris

...voor verantwoorde reclame

Buitenveldertselaan 106 | 1081 AB Amsterdam | T 020 301 33 97
Postbus 75684 | 1070 AR Amsterdam | info@reclamecode.nl | www.reclamecode.nl

RECLAME CODE COMMISSIE

Beslissing van de Reclame Code Commissie

In de zaak van : Stichting Varkens in Nood, gevestigd te Amsterdam, klaagster
tegen : ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, adverteerder.

De procedure

Klaagster (hierna: Varkens in Nood) heeft bij brief van 18 april 2018 bezwaar gemaakt tegen de hierna te noemen reclame-uiting.

De klacht is op 26 april 2018 in behandeling genomen.

Adverteerder (hierna ook: ING) heeft verweer gevoerd bij brief van 23 mei 2018.

Bij e-mail van 29 mei 2018 heeft Varkens in Nood een aanvullende productie toegezonden.

De Reclame Code Commissie (hierna: de Commissie) heeft de klacht behandeld ter zitting van 31 mei 2018.

Varkens in Nood is ter zitting vertegenwoordigd door drs. F. Schouten en R. Pees, bijgestaan door mr. H. Wellenberg, advocaat.

Namens ING zijn verschenen A. Cohen Stuart, W.A. Brouwer en R. van Zalingen.

De bestreden reclame-uiting

Het betreft de op 8 februari 2016 op de website www.ing.com geplaatste uiting. Daarin staat onder de kop "ING publiceert dierenwelzijnsbeleid" het volgende - voor zover hier relevant - vermeld:

"We hebben beleid gepubliceerd dat van klanten verlangt dat zij voldoen aan de normen op het gebied van dierenwelzijn.(...) Volgens het beleid zullen klanten in de dierhouderij onder meer moeten bewijzen dat dieren worden behandeld volgens de 'Vijf Vrijheden' (zie kader-tekst)."

Naast deze tekst staat in een oranje kader:

"De vijf vrijheden

1. Vrij van honger en dorst
2. Vrij van ongemak
3. Vrij van pijn, verwondingen of ziekte
4. Vrij om normaal gedrag te vertonen
5. Vrij van angst en (chronische) stress."

De bij de klacht overgelegde afdruk van de uiting is in kopie aan deze uitspraak gehecht.

De klacht

De klacht wordt als volgt samengevat.

ING investeert in de intensieve veehouderij in zowel Nederland als het buitenland en is een van de drie banken die het meeste investeren in de Nederlandse varkenshouderij. Blijkens de uiting verlangt ING van haar klanten dat zij voldoen aan de normen op het gebied van

dierenwelzijn. Meer specifiek wordt vermeld dat klanten moeten bewijzen dat dieren worden behandeld volgens de in de uiting aangehaalde 'Vijf Vrijheden'. Aldus doet ING het voorkomen dat zij alleen bedrijven financiert die de vijf vrijheden in acht nemen en dat bedrijven die dat niet doen, niet welkom zijn bij ING. In de praktijk maakt ING dit niet waar. Varkens in Nood betoogt aan de hand van het door haar overgelegde rapport "120 misstanden in de Nederlandse varkenshouderij anno 2015" dat in de reguliere varkenshouderij veelal niet wordt voldaan aan de vijf vrijheden, die de ondergrens van fatsoenlijk dierenwelzijn vormen. ING financiert veel bedrijven uit de gangbare varkenshouderij, waaronder vier Nederlandse stallen van een (door Varkens in Nood bij naam genoemde) 'varkensbaron'. De varkens die daar worden gehouden zijn beslist niet vrij van pijn, angst, stress, ongemakken, honger, dorst en onjuiste voeding en zijn niet of nauwelijks vrij om natuurlijk gedrag te vertonen. De uiting op de website is onjuist, misleidend en oneerlijk, aldus Varkens in Nood.

Het verweer

ING voert het volgende aan, verkort en zakelijk weergegeven.

Behandeling van deze zaak is niet nodig, nu eerder een vrijwel identieke klacht (tegen de Rabobank) door zowel de Commissie als het College van Beroep is afgewezen (dossier 2015/00788). Evenals in die zaak is overwogen, brengen de door Varkens in Nood genoemde misstanden in de reguliere varkenshouderij in het algemeen nog niet mee dat de uiting van ING onjuist of misleidend is. Verder strookt de interpretatie van de vijf vrijheden door Varkens in Nood niet met de geldende wetgeving. De vijf vrijheden zijn verankerd in artikel 1.3 van de Wet dieren. Nu de wetgever in het vergunningentraject en haar toezichthoudende functie de vijf vrijheden toetst, en ook aan de intensieve veehouderij vergunningen blijkt te verlenen, kan ervan uit worden gegaan dat bedrijven in de intensieve veehouderij in principe kunnen voldoen aan de vijf vrijheden.

Verder voert ING aan dat de uiting niet misleidend is, omdat de informatie juist en niet onduidelijk is. ING verlangt daadwerkelijk van haar klanten dat zij voldoen aan de normen op het gebied van dierenwelzijn. De vijf vrijheden zijn de basis voor alle Nederlandse banken met een dierenwelzijnsbeleid. In de Nederlandse leningsdocumentatie tussen ING en haar klanten is opgenomen dat de klant zich dient te houden aan de toepasselijke wet- en regelgeving. In een sterk gereguleerd land als Nederland mag ING vertrouwen op het wetgevings- en handhavingmechanisme van de overheid en kan ING voor de naleving van de vijf vrijheden verwijzen naar bestaande wet- en regelgeving (de Wet dieren), waarin deze vrijheden verankerd zijn.

Ook de mededeling dat klanten dienen aan te tonen dat de door hen gehouden dieren worden behandeld volgens de vijf vrijheden, is juist. Naast de verwijzing naar wet- en regelgeving voert ING bij het aangaan van een relatie namelijk een due diligence onderzoek uit, waarvan dierenwelzijn een onderdeel vormt. Hierbij wordt aan bedrijven in de varkenssector gevraagd of zij over de relevante vergunning beschikken. In dat geval mag ING erop vertrouwen dat het betreffende bedrijf aan de vijf vrijheden voldoet en dat de vergunningverlenende of een andere toezichthoudende instantie op de naleving monitort. Naar aanleiding van signalen over misstanden op het gebied van dierenwelzijn bij een klant gaat ING het gesprek met die klant aan om te komen tot verbeteringen. De vijf vrijheden zijn open normen. Dat de mening van Varkens in Nood over de invulling van de vijf vrijheden afwijkt van de uitleg en de toepassing die de relevante overheden (en in navolging daarvan ING) daaraan geven, maakt de uiting van ING niet onduidelijk of dubbelzinnig. Volgens ING zal de gemiddelde consument de uiting zo begrijpen dat ING belang hecht aan het feit dat klanten die zij financiert haar beleid met betrekking tot dierenwelzijn volgen.

De mondelinge behandeling.

Partijen hebben hun standpunten toegelicht en vragen van de Commissie beantwoord. Varkens in Nood heeft hierbij pleitnotities overgelegd. Op hetgeen ter zitting is aangevoerd wordt, voor zover nodig, ingegaan in het hierna volgende oordeel.

Het oordeel van de Commissie

1.

In de bestreden uiting kondigt ING het door haar geformuleerde beleid op het gebied van dierenwelzijn aan. Volgens de uiting houdt dit dierenwelzijnsbeleid in dat ING van haar klanten verlangt dat zij voldoen aan de normen op het gebied van dierenwelzijn en dat zij in dat kader (onder meer) zullen moeten bewijzen dat de door hen gehouden dieren worden behandeld volgens de in de uiting opgesomde 'Vijf Vrijheden'. Gelet op de klacht moet worden beoordeeld of ING in de uiting de gemiddelde consument onjuist informeert over haar in de praktijk gevoerde dierenwelzijnsbeleid ten aanzien van de Nederlandse varkenshouderij, en de uiting om die reden misleidend is als bedoeld in artikel 8.2 van de Nederlandse Reclame Code (NRC).

2.

De Commissie volgt ING niet in haar standpunt dat de klacht, gelet op de (afwijzende) beslissing van het College van Beroep in dossier 2015/00788, geen behandeling meer behoeft. De tekst van de onderhavige uiting van ING verschilt zodanig van de eerder door het College van Beroep beoordeelde uiting van de Rabobank, dat reeds hierom het oordeel van het College van Beroep niet zonder meer heeft te gelden voor de uiting van ING.

3.

Ter onderbouwing van haar stelling dat daadwerkelijk sprake is van het in de uiting geformuleerde dierenwelzijnsbeleid en de uiting juist is, voert ING aan dat zij klanten uit de varkenshouderij vraagt of zij in het bezit zijn van de relevante vergunning en klanten in de leningsdocumenten erop wijst dat zij zich moeten houden aan de bestaande wet- en regelgeving, waarin de vijf vrijheden zijn verankerd.

4.

Dit verweer kan niet slagen. De Commissie overweegt als volgt.

5.

De wetgeving waarop ING blijkens haar verweer doelt, is artikel 1.3 Wet dieren. Hierin is (onder meer) bepaald dat bij het stellen van regels of het nemen van daarop gebaseerde besluiten (zoals het verlenen van vergunningen) de inbreuk op de integriteit of het welzijn van dieren, verder dan redelijkerwijs noodzakelijk, wordt voorkomen en de zorg die de dieren redelijkerwijs behoeven verzekerd is. De opsomming van zorg die dieren in elk geval behoeven, komt (vrijwel) overeen met de vijf vrijheden die in de uiting worden genoemd, maar wordt gevolgd door de toevoeging: "voor zover zulks redelijkerwijs kan worden verlangd". Door deze in artikel 1.3 Wet dieren opgenomen voorbehouden is het wetsartikel minder vergaand dan de absoluut omschreven vijf vrijheden. Daaraan gaat ING voorbij. Ter zitting heeft Varkens in Nood aan de hand van voorbeelden en onder verwijzing naar het Auditrapport van de Europese Commissie (DG(SANTE) 2017-6125) aannemelijk gemaakt dat verschillende omstandigheden in Nederlandse varkensbedrijven weliswaar volgens de Nederlandse wet zijn toegestaan, maar in strijd zijn met één of meer van de vijf vrijheden. Dat ING in het kader van haar dierenwelzijnsbeleid van klanten verlangt dat zij bestaande wet- en regelgeving naleven, betekent dan ook niet dat op grond van dit beleid de naleving van de vijf vrijheden door haar klanten is

gewaarborgd. Dit wordt in de uiting wel gesuggereerd doordat daarin staat dat bedrijven moeten bewijzen dat dieren volgens de vijf vrijheden worden behandeld. Dit wekt de indruk dat behandeling van dieren overeenkomstig de vijf vrijheden als resultaat wordt bereikt. Daar komt bij dat ING verklaart dat zij wat betreft de controle op de naleving van de wet- en regelgeving door haar klanten (in Nederland) niet zelf actie onderneemt, maar vertrouwt op het handhavingsmechanisme van de overheid.

6.

Ook kan niet worden geoordeeld dat ING klanten laat bewijzen dat zij de gehouden dieren behandelen volgens de vijf vrijheden. Het feit dat het betreffende bedrijf wordt gevraagd of het beschikt over de door de overheid verstrekte vergunning(en) voor het exploiteren van de varkenshouderij, kan niet als zodanig bewijs gelden omdat – zoals hiervoor is overwogen – vergunningsverlening niet automatisch met zich brengt dat wordt gehandeld overeenkomstig de vijf vrijheden.

7.

Op grond van het voorgaande komt de Commissie tot de conclusie dat in de uiting het beleid van ING op het gebied van dierenwelzijn stilliger wordt gepresenteerd dan in werkelijkheid het geval blijkt te zijn. De uiting suggereert dat ING van varkenshouders verlangt dat zij bewijzen dat de in de uiting opgesomde vijf vrijheden worden nageleefd, terwijl daarvan in de praktijk in veel gevallen geen sprake is. Dat alle banken met een dierenwelzijnsbeleid dit beleid baseren op de vijf vrijheden, zoals door ING is betoogd, leidt niet tot een ander oordeel. De beslissing heeft geen betrekking op het feit dat ING in de uiting tot uitdrukking brengt dat zij de vijf vrijheden als basis van haar dierenwelzijnsbeleid heeft genomen, maar op de wijze waarop zij in de uiting beschrijft uitvoering aan dat beleid te geven.

8.

Het vorenstaande leidt tot het oordeel dat de bestreden uiting gepaard gaat met onjuiste informatie als bedoeld in de aanhef van artikel 8.2 NRC. Omdat de gemiddelde consument hierdoor ertoe gebracht kan worden een besluit te nemen over een transactie – het al dan niet bankieren bij ING – dat hij anders niet had genomen, is de uiting misleidend en daardoor oneerlijk in de zin van artikel 7 NRC.

9.

Gelet op het voorgaande wordt als volgt beslist.

De beslissing

De Commissie acht de reclame-uiting in strijd met het bepaalde in artikel 7 NRC. Zij beveelt adverteerder aan om niet meer op een dergelijke wijze reclame te maken.

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij het College van Beroep, onder gelijktijdige storting van het voor de behandeling van het beroep verschuldigde bedrag.

Het beroepschrift dient binnen 14 dagen na dagtekening van deze uitspraak in het bezit te zijn het College van Beroep, waarvan het secretariaat gevestigd is te Amsterdam.

Het postadres van het secretariaat is: postbus 75684, 1070 AR Amsterdam.

De voorzitter

Mr. R.H.C. van Harmelen

De secretaris

Mr. S.L. Brons

Gewezen door mr. R.H.C. van Harmelen, voorzitter, L. Bleijert, mr. A.K. Evers en mr. M.E.C. Pernot, leden, en mr. S.L. Brons, plaatsvervangend lid en secretaris.

Amsterdam, 11 juni 2018

– All news

– Press releases

– Media Relations Contacts

– Innovation

– Social Media

– Quarterly Results Publications

– Calendar

– Media kit

ING publiceert dierenwelzijnsbeleid

2 min read [@Listen](#)

8 februari 2016

We hebben beleid gepubliceerd dat van klanten verlangt dat zij voldoen aan de normen op het gebied van dierenwelzijn. Verder hebben we de lijst van de activiteiten die we niet financieren op dit gebied uitgebreid.

Dit beleid is ontwikkeld in nauwe samenwerking met onze wereldwijde bedrijfsonderdelen. Ook zijn verschillende externe belanghebbenden geraadpleegd.

Volgens het beleid zullen klanten in de dierhouderij onder meer moeten bewijzen dat dieren worden behandeld volgens de 'Vijf Vrijheden' (zie kodertekst). Andere eisen zijn er bijvoorbeeld op het gebied van transport en goed rentmeesterschap. Klanten worden aangemoedigd om voortdurend verbeteringen door te voeren en zich te houden aan de hoogste industriestandaarden.

ING heeft ook de lijst van activiteiten die we uitsluiten van financiering uitgebreid. Bijvoorbeeld: dierengevechten voor vermaak, sponsorverzoeken waarbij wilde dieren niet worden behandeld volgens de Vijf Vrijheden, handel in bedreigde diersoorten, gebruik van bedreigde diersoorten of niet-menselijke primaten voor welke proefdoeleinden dan ook en dierproeven voor cosmetica.

**STICHTING
RECLAME CODE**

Per e-mail

Stichting Varkens in Nood
t.a.v. mevrouw F. Schouten
Stadhouderskade 60
1072 AC AMSTERDAM

Dossier 2018/00324

Amsterdam, 11 juni 2018

Geachte mevrouw Schouten,

Hierbij zend ik u een afschrift van de beslissing van de Reclame Code Commissie d.d. heden in bovengemeld dossier.

Indien u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u daartegen in beroep gaan bij het College van Beroep.

Beroepsprocedure.

Het beroepschrift dient binnen 14 dagen na dagtekening van de uitspraak in het bezit te zijn van het College van Beroep, Postbus 75684, 1070 AR Amsterdam. Het beroepschrift moet bevatten:

- a. naam en adres
- b. aanduiding (dossiernummer), datum van de uitspraak
- c. de gronden van het beroep

De kosten voor het indienen van beroep bedragen:

- Particulieren: € 30,--.
- Bedrijven: € 500,-- tenzij het gaat om:
  - bedrijven die de door de Stichting Reclame Code op basis van het omslagstelsel gevraagde financiële bijdrage hebben betaald. In dit geval wordt € 250,-- per ingesteld beroep in rekening gebracht.

Voor nadere details ten aanzien van de kostenregeling verwijs ik u naar onze website <https://www.reclamecode.nl/NRC>.

De bijdrage voor het indienen van beroep dient te worden overgemaakt op ING bank nr. NL57 INGB 0005 349417 ten name van de Stichting Reclame Code.

Hoogachtend,
namens de Reclame Code Commissie

Mr. S.L. Brons
Secretaris

...voor verantwoorde reclame

RECLAME CODE COMMISSIE

Beslissing van de Reclame Code Commissie

In de zaak van : Stichting Varkens in Nood, gevestigd te Amsterdam, klagster
tegen : ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, adverteerder.

De procedure

Klagster (hierna: Varkens in Nood) heeft bij brief van 18 april 2018 bezwaar gemaakt tegen de hierna te noemen reclame-uiting.

De klacht is op 26 april 2018 in behandeling genomen.

Adverteerder (hierna ook: ABN AMRO) heeft verweer gevoerd bij e-mail van 25 mei 2018.

Bij e-mail van 29 mei 2018 heeft Varkens in Nood een aanvullende productie toegezonden.

De Reclame Code Commissie (hierna: de Commissie) heeft de klacht behandeld ter zitting van 31 mei 2018.

Varkens in Nood is ter zitting vertegenwoordigd door drs. F. Schouten en R. Pees, bijgestaan door mr. H. Wellenberg, advocaat.

Namens ABN AMRO zijn verschenen L.W.L. Zeemans en R.E.A. Kroes.

De bestreden reclame-uiting

Het betreft het volgende tekstgedeelte uit de Animal Welfare Statement die op de website van ABN AMRO staat:

“3. What ABN AMRO expects from its business relations

ABN AMRO expects its business relations to acknowledge the right of animals to be free from hunger and thirst, free from discomfort, free from pain, injury or disease, free to express their normal behaviour and free from fear and distress (also known as the Five Animal Freedoms).”

Een afdruk van de uiting is in kopie aan deze uitspraak gehecht.

De klacht

De klacht wordt als volgt samengevat.

De op consumenten en relaties van ABN AMRO gerichte website van ABN AMRO, inclusief het daarop gepubliceerde dierenwelzijnsbeleid, geldt als reclame in de zin van de Nederlandse Reclame Code (NRC). In het dierenwelzijnsbeleid staat dat ABN AMRO van haar klanten verlangt dat zij “het recht van dieren erkennen om vrij te zijn van honger en dorst, vrij van ongemak, vrij van pijn, verwondingen en ziekte, vrij om normaal gedrag te vertonen en vrij van angst en stress”, oftewel de zogenoemde ‘Vijf Vrijheden’. Aldus doet ABN AMRO het voorkomen dat zij alleen bedrijven financiert die deze vijf vrijheden voor dieren in acht nemen en dat bedrijven die dat niet doen, niet welkom zijn bij ABN AMRO. In de praktijk maakt ABN

AMRO dit niet waar. ABN AMRO financiert namelijk de intensieve veehouderij en investeert onder andere op grote schaal in de gangbare varkenshouderij. Varkens in Nood betoogt aan de hand van het door haar overgelegde rapport "120 misstanden in de Nederlandse varkenshouderij anno 2015" dat in de reguliere varkenshouderij veelal niet wordt voldaan aan de vijf vrijheden, die de ondergrens van fatsoenlijk dierenwelzijn vormen. De varkens die daar worden gehouden zijn beslist niet vrij van pijn, angst, stress en ongemakken, honger, dorst en onjuiste voeding en zijn niet of nauwelijks vrij om natuurlijk gedrag te vertonen. De uiting op de website is daarom onjuist, misleidend en oneerlijk, aldus Varkens in Nood.

Het verweer

ABN AMRO voert het volgende aan, verkort en zakelijk weergegeven. Het Animal Welfare Statement, waarvan de uiting deel uitmaakt, is geen reclame in de zin van artikel 1 NRC, nu geen sprake is van een directe of indirecte aanprijzing van bancaire producten of diensten. Indien de uiting wel als reclame wordt beschouwd, dan stelt ABN AMRO zich op het standpunt dat de uiting een juist, algemeen beeld geeft van de ambities van de bank rond dierenwelzijn in relatie tot haar eigen activiteiten en die van haar zakelijke relaties. ABN AMRO verwacht van haar zakelijke relaties dat zij zich houden aan de lokale wet- en regelgeving met betrekking tot dierenwelzijn. In de Nederlandse wetgeving zijn de vijf vrijheden verankerd. Daarnaast stimuleert ABN AMRO zakelijke relaties ook in financiële zin te voldoen aan een aantal aanvullende criteria en bovenwettelijke maatregelen te nemen op het gebied van dierenwelzijn. Ook toetst de bank bij klantacceptatie, kredietverlening en de jaarlijkse revisie van leningen aan duurzaamheidscriteria, waaronder dierenwelzijn. Bij signalen dat niet aan het dierenwelzijnsbeleid wordt voldaan, maakt ABN AMRO met de klant afspraken en stelt zij een verbeterplan op, dat door haar op voortgang wordt gemonitord. De uiting is een juiste weergave van het beleid dat ABN AMRO en vormt daarom geen misleidende of oneerlijke reclame. ABN AMRO verwijst in dit verband naar de uitspraak van het College van Beroep in dossier 2015/00788, waarin een volgens haar gelijke klacht als de onderhavige tegen de Rabobank is afgewezen.

De mondelinge behandeling.

Partijen hebben hun standpunten toegelicht en vragen van de Commissie beantwoord. Varkens in Nood heeft hierbij pleitnotities overgelegd. Op hetgeen ter zitting is aangevoerd wordt, voor zover nodig, ingegaan in het hierna volgende oordeel.

Het oordeel van de Commissie

1.
De klacht betreft een passage uit het Animal Welfare Statement op de website van ABN AMRO. Gelet op het verweer moet in de eerste plaats worden beoordeeld of de uiting reclame in de zin van de NRC is. Krachtens artikel 1 NRC wordt onder reclame verstaan: iedere openbare en/of systematische directe dan wel indirecte aanprijzing van goederen, diensten en/of denkbeelden door een adverteerder of geheel of deels ten behoeve van deze, al dan niet met behulp van derden. De uiting bevat weliswaar geen directe aanprijzing van bancaire producten of diensten van ABN AMRO, maar heeft wel een aanprijzend karakter voor ABN AMRO omdat zij daarin naar voren brengt dat zij van haar "business relations expects to acknowledge (...) The Five Animal Freedoms". Dit in de uiting geformuleerde dierenwelzijnsbeleid van ABN AMRO kan voor consumenten en zakelijke relaties een overweging zijn om bij ABN AMRO te gaan of te blijven bankieren. De uiting moet daarom aangemerkt worden als reclame-uiting in de zin van artikel 1 NRC. Het andersluidende verweer van ABN AMRO is tevergeefs.

2.

In de bestreden uiting zegt ABN AMRO met betrekking tot haar dierenwelzijnsbeleid:

"ABN AMRO expects its business relations to acknowledge the right of animals to be free from hunger and thirst, free from discomfort, free from pain, injury or disease, free to express their normal behaviour and free from fear and distress (also known as the Five Animal Freedoms)."

Centraal staat de vraag of ABN AMRO aldus haar dierenwelzijnsbeleid voorstelt op een wijze die zij in de praktijk ten aanzien van reguliere varkenshouderijen niet waarmaakt, en de uiting daardoor misleidend is voor de gemiddelde consument als bedoeld in artikel 8.2 NRC.

3.

De Commissie volgt Varkens in Nood niet in haar standpunt dat ABN AMRO in de uiting stelt of suggereert dat zij van haar zakelijke relaties naleving van de vijf vrijheden eist en dat alleen bedrijven die deze naleving garanderen klant van ABN AMRO kunnen zijn. Naar het oordeel van de Commissie zal de gemiddelde consument de uiting zo opvatten dat ABN AMRO van zakelijke relaties "expects to acknowledge" de genoemde rechten van dieren (de vijf vrijheden) en dat ABN AMRO zich daartoe ook zal inspannen. Niet is gebleken dat deze handelwijze in de praktijk niet wordt gevolgd of waargemaakt. ABN AMRO heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat zij in het kader van haar beleid actief bij relaties het dierenwelzijn aan de orde stelt en indien nodig, voorafgaand aan of na toelating van het bedrijf, een verbetertraject voorstelt en de voortgang daarvan monitort.

4.

Varkens in Nood heeft gemotiveerd gesteld dat de invulling die ABN AMRO aan haar dierenwelzijnsbeleid geeft geen waarborg is voor naleving van de vijf vrijheden in de door de bank gefinancierde Nederlandse varkenshouderij. Wat hiervan zij, dit kan niet leiden tot gegronde verklaring van de klacht. Zoals hiervoor is overwogen wordt door ABN AMRO in de bestreden uiting, gezien door de ogen van de gemiddelde consument, niet expliciet gesteld of impliciet gesuggereerd dat haar zakelijke relaties de vijf vrijheden (moeten) naleven. De uiting heeft een beperktere strekking, namelijk dat ABN AMRO zich inspant voor de erkenning van de vijf vrijheden door haar zakelijke relaties.

5.

Op grond van het voorgaande wordt als volgt beslist.

De beslissing

De Commissie wijst de klacht af.

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij het College van Beroep, onder gelijktijdige storting van het voor de behandeling van het beroep verschuldigde bedrag.

Het beroepschrift dient binnen 14 dagen na dagtekening van deze uitspraak in het bezit te zijn het College van Beroep, waarvan het secretariaat gevestigd is te Amsterdam.

Het postadres van het secretariaat is: postbus 75684, 1070 AR Amsterdam.

Dossier 2018/00324

De voorzitter

Mr. R.H.C. van Harmelen

De secretaris

Mr. S.L. Brons

Gewezen door mr. R.H.C. van Harmelen, voorzitter, L. Bleijert, mr. A.K. Evers en mr. M.E.C. Pernot, leden, en mr. S.L. Brons, plaatsvervangend lid en secretaris.

Amsterdam, 11 juni 2018

Animal Welfare Statement

1. Why does ABN AMRO have an Animal Welfare Statement?

At ABN AMRO, we recognise that as a financial service provider we can be connected to potential adverse impacts on animal welfare through our business relations. Animal welfare could potentially be adversely impacted in several of the sectors in which ABN AMRO is active. We have therefore written this statement ("the Statement") explaining our overarching approach to animal welfare.

2. Purpose and scope of the Statement

The purpose of the Statement is to set out our approach to preventing adverse impacts on animal welfare as a result of our own activities or those of our business relation (any party with whom we have a business relation in any capacity, including clients and suppliers). The Statement discusses general expectations of our own activities and those of our business relations, minimum requirements for specific sectors and activities, and a number of excluded activities.

The Statement applies to ABN AMRO Bank N.V. and all its subsidiaries, branches, representative offices and legal entities that are under its control, unless explicitly stated otherwise.

Activities that fall within the scope of the Statement are:

- Client engagement: client acceptance and assessments of clients in all forms of commercial business engagement, such as project finance, credit facilities, cash management, investments and advisory services for retail and corporate clients.
- Supplier engagement: screening and selection of product and service suppliers.
- Participations: investment (purchasing of shares) in companies or property by ABN AMRO itself.

3. What ABN AMRO expects from its business relations

ABN AMRO expects its business relations to acknowledge the right of animals to be free from hunger and thirst, free from discomfort, free from pain, injury or disease, free to express their normal behaviour and free from fear and distress (also known as the Five Animal Freedoms).

ABN AMRO expects its business relations to adhere to local applicable laws and regulations related to animal welfare, such as the Dutch Animals' Act (*Wet Dieren*) and the UK Animal Welfare Act. We also encourage our business relations to comply with voluntary standards of animal welfare, such as the *Beter Leven* quality mark. Where local law conflicts with animal welfare protection, we expect our business relations to comply with local law without compromising animal welfare.